

Pesta 17/29 decembrie.

Va ești dominec'a. | Redact. : strad'a lui Leopoldu nr. 32.

Nr. 51.

Anulu VIII, — 1872.

Pretiuu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

O rana sociala.

Amu ajunsu acele timpuri, in cari clas'a noastră inteliginte, in mare parte, a devenitu de totu indiferente fati'a de limb'a sa natiunala.

Dorere! pe dî ce merge se inradecinéza la noi, in privinti'a a totu ce e natiunalu si romanescu, unu felu de neinteresare, mai multu o recéla si desconsiderare chiar, care conduce la cosmopolitismu, mórtea ori si carei natiuni ca atari.

De mergemu intr'unu orasiu, unde locuiescu Romani, unguri, nemti, jidani etc. de comunu audi vorbindu-se in ori care din aceste limbi din urma, numai in cea romana nu pré. Doi Romani in presinti'a altora nu ti-aru mai vorbí romanesc, cu tóte câ aceia scíu romanesc, câ-ci — vedi Dómne! — ei voiescu sê tréca de ómeni culti, cari scíu si alta limba, nu numai a loru.

Ma chiar si Romanii intre sine, in multe locuri, au inceputu a conversá mai multu in limbe straine, delaturandu pe cea natiunala mai de totu, ma afectandu unu óre-care despretiu domnescu pentru cei ce preferu limb'a natiunala.

Dar ce sê dîcu despre secsulu nostru femeiescu? Intrati in ori care societate de dame, séu in ori care balu romanescu, pana chiar si in cele din Blasiu, si veti avé ocasiune a ve

convinge, câ limb'a loru de conversatiune nici odata nu e cea romana.

Si-apoi literatur'a? Ah! serman'a literatura, copil'a dragalasia a natiuniloru, la noi n'are mama, a devenitu orfana; ma inca si diuaristic'a noastră numai vegetéza ca vai de ea, si déca redactiunile noastre aru lucrá pentru unu câstigu materialu, noi de multu n'amu mai avé nici unu diuaru romanescu.

Tinerimea noastră, pana ce petrece inca in scoli, esceléza in simtieminte natiunale; dar apoi cei mai multi pasîndu pe carier'a loru, par' câsi uita trecutul si visurile dulci ale juníei, si — mai alesu déca se muta la sate — in câtiva ani devinu nesce ómeni, de cari trebuie sê ne mirâmu, intru atât'a s'au schimbatu.

Si tóte aceste unde ne ducu?

La decadintia natiunala.

Si apoi mai invinovatîmu strainii, câ ne amenintia cu nimicire natiunala, candu noi ne nimicimu pe noi inși-ne!

La ce ajunge dara ostenél'a a câti-va barbati, in interesulu desceptârii si prosperârii natiunale, déca multîmea e surda la versulu loru? déca sementi'a aruncata de ei cade pe petre sterpe?

Voimu sê fimu si sê remanemu Romani séu ba?

Ast'a e cestiunea.

Déca voimu, sê lucrâmu, si vomu —
poté.

Sê parasimu deci indiferentismulu si des-
pretiulu ce ne-a coplesîtu fatia de limb'a nós-
tra natiunala!

Preotîmea sê-si aduca a minte, câ detorî'a
ei este a desceptá si luminá poporulu, si a-i
pregatî calea culturai natiunale.

Inteligintî'a nóstrea esîta din poporu, sê nu
uite nici unu momentu, câ unic'a mostenire de
la parinti e limb'a natiunala, care trebuie scu-
tita totu-de-una.

Profesorii si invetiatorii nostri din tóte
partile sê aiba totu-de-una dreptu nisuintia
de frunte a plantá iubirea limbei in invetia-
ceii loru.

Avocatii, deputatii, diregatorii si notarii
nostri sê tiena minte in continuu a multiamî
consciintî'a loru natiunala.

Si in fine toti fîii natiunii nóstre sê bage
de séma, câ cu câtu ni vomu iubi noi limb'a
natiunala, cu câtu vomu nisuf mai multu a o
innaltîa la unu gradu mai innaltu alu cultu-
rei: cu atâ't'a si strainii ne voru respectá mai
multu!

Si cu deosebire seculu femeiescu alu nos-
tru sê puna mai multu pretiu pe limb'a roma-
na, si sê nu uite câ pe umerii sei pórtá víto-
riulu romanismului.

Femei romane! Vi dîcu si eu cu invetia-
tulu Aimé Martin: „June mame, june socie...
vinu sê vi descoperu drepturile vóstre, pote-
rile vóstre si suveranitatea vóstra... Eu vi
ceriu pacea lumei, ordinea buna a familieloru,
marirea copîloru vostri si fericirea ome-
nimii!“

I. V. Secasianu.

U n u v i s u .

Drá tardiu sér'a... mi-para ca 'n siópte
Eu te audu vorbindu...
Si abié 'n suferintia miédia-nópte
Adormí — plangêndu...

Dar oh! ce placere, oh! ce fericire...
In visu eu gustai...
Pe a tale bratia cu indestulire
Tu me legennai...

Petrecêndu viétî'a voiósa si dulce
Fara cugetári...

Mi-versai in cup'a iubirii atunce
Scumpe sarutári...

Nu-mi puneai sarutulu pe buze, baditia,
Ci numai pe sinu...
Si vedeam totu gata pe a ta guritia
Unu secretu suspinu...

Chiar si-acum mi-para cu ce infocare
La pieptu eu te-am strinsu...
Ah! dar ce intristare in sinu-mi resare,
Candu vedu c'a fostu — visu!

Maria S. B.

Flor'a, din'a floriloru.

— Naratiune magica. —

(Fine.)

Stá pe o stanca plesiuga a supra unui is-
voru cristalinu si cu capulu plecatu pe mane
cugetá profundu. Flor'a dorindu a mai audí
accentele sonóre ale lirei lui, se descoperí poc-
nindu o frundia in palme; cantaretiulu in sur-
prinderea sa neasceptata tresare din ad-ncele
meditári si privindu la dî'n'a si-uita lir'a si se
aiepta spre dîns'a esclamandu: „Tu esti scum-
pulu meu doru? Venitu-ai sê alini foculu con-
sumatoriu alu animei mele cernite? Ah! vina
incaldiesce bratiulu meu celu desperatu!“

Aparinti'a Florei inse fu numai nalucire
momentana, si Orfeu sagetatu prin sufletu si
prin anima rentornà plagêndu dorerosu si
luandu-si lir'a in mana plecá in susu pe gén'a
colinei cantandu cu focu:

„Canta, canta draga lira, cum vei scí tu mai doiosu,
Câtu sê s'usce si sê cada frundiele din arbori diosu;
Ér voi ochi versati la lacrimi, cum veti scí voi
mai cumplitu,

Dór mai potoliti tortur'a ce-arde sinulu meu stri-
vitu.

Ce pecatu me pedepsesce, d'am sê suferu ne'nce-
tatu?

Nimicu n'am facutu in lume, numa-o dîna am a-
matu,

Apoi si-ast'a mi-o rupse crud'a mórte de la sinu,
Candu amorulu fu mai dulce, candu erá traiulu mai
linu.

Eu d'atunci petrecu in jale ratacindu prin stance
seci,

Sóra, luna, stele n'asiu vré sê-mi lucésca 'n cale 'n
veci!“

Dîn'a floriloru superata pentru câ a escitatu flam'a suferintieloru cantaretiului doiosu, care acum, de candu si-pierduse amant'a parea încâtu-va mai liniscitu, abandonà pe unu timpu regiunile Traciei, se suì pe aripele zefiriloru, dintre cari unulu se tramise nainte ca nuntiu, si se duse ca cugetulu in tiér'a baladei pastorale in Arcadi'a cea cantata.

Indata la vestea despre venirea Florei codrii si luncele incepura a se leganá in hore, încâtu pastorii suprinsi de acestu fenomenu alu naturei siedeau uimiti, dar inca candu vediu ca totu tienutulu se ascunde in verdétia si pe verdétia resaru florile, ca stelele pe ceriuri dupa apusulu sórelui, atúnci numai credeau câ sunt in lumea acést'a ei in alt'a mai fericita; chiar turmele de oitie farmecate de atâ'ta incantare si maestate a regiuniloru, nu mai doriau érba verde, nu mai cugetau la isvórele limpedî si reci; siedeau inmarmurite privindu in giuru si in estasulu placeri numai candu si candu se mai vedeau suspinându.

Pastorî si-uitase fluerulu, turmulitiele nu mai sciau de fóme, nu mai sciau de sate; si numai dupa câte-va dîle revenira éra-si in putetiunea loru naturala, candu pastorî ascultati de dragulu tieriei loru cantau rivalisandu, câtu pareu câ te strapórta in regiunile edemului, turmele saltau voiosu in lungulu si latulu plaiuriloru si déluriloru.

Flor'a nici aici nu remase multu timpu.

Intr'o nópte incoronà cu maestós'a sa presintia delicatulu visu alu unui pastoriu cu numele Amoru, dupa care amblá Cupido cea pedepsita cu iubirea plangéndu si intrebându de totu ventulu si tóta flórea, nu l'a vediutu óre unde si sê-i spuna incatrau sê caletorésca dupa elu, câ i-a furatu anim'a si a fugitu; dar nici o flóre nici unu ventu nu-i mai respundea nimic'a; astu-feliu Cupido desperata amblá ratacindu preste tóte locurile, suindu si coborindu codrii si déluri, blastemandu cu greu viét'a si urmele lui Amoru.

Éca asié se esprimá ea:

„Tu fintia, pentru care
Sum eternu nefericita,
N'aibi minutu de repausare
Si la mórte, la 'ngropare,
Tu, sê nu fii suferita
De pamentu nici intr'unu locu,
Ca mi-ai pusu anim'a 'n focu!“

Amoru, candu vediù in visu pe Flor'a, se

aretà indiferentù, fiindu câ i erá necunoscuta, dar... sufletulu seu... erá petrunsu, erá sagementatu...

Dîn'a disparù preste unu momentu si pastoriulu afectatu esclamà cu unu tonu greu: „Ah! angeru cadiutu din raiu, unde esti? Vina sê te mai vedu odata si apoi sê moriu!“

Pastorii, câti erau inca descepti erupsera intr'unu hohotu, la care Amoru tresarì din somnu si cu unu aeru rece se adresà catra amiciei sei: „O frati! pucinu ve pricepeti; cum nu poteti crutiá omulu celu pucinu pana dórme, déca altu bine nu-i poteti da!“

Apoi devenì mutù si meditandù; tristéti'a, dispusetiunea animei sale, se póte cetí cu siguritate din trasurile palide ale faciei si din cretiele fruntei sale.

Resare sórele, turmele se resfira preste dumbrave, preste vâi si dalme, pastorii mergu pe langa ele cantandù dulce din flueru si mai glumindu, dupa datin'a pastorésca; toti sunt veseli, voiosi, numai Amoru singuru este, care nu mai are parte de bucuría, elu nu mai cunoşce nimicu, decâtu singura jalea si chinulu ce vescediesce flórea junetiei sale, elu erá aduncitu in melancolía, erá in deliru; organulu vederii si alu audiului devenisera acum de totu debile, nu mai sciá incungiurá grópele si ripele, ei amblá totu impedecandù-se si cadiendu; nu mai audiá clopotele turmeloru, nici strigârile amiciloru sei fideli; mergea ca nebunulu incatrau apucá directiunea odata, pana cutare dintre amici mergea si apucandù-lu de mana. lu-aducea intre ei; fruntea sa, ce eri erá senina si deschisa, acum erá coperita de negure grele si viscolóse, si ochii, ce eri erau ridietori si vioi, acum plecati spre pamentu, tristi, scapau candu si candu câte o lacrima desperata dintre gene, totu accentulu buzeloru sale, — totu respunsulu la tóta intrebarea erá acést'a:

— Ah! aceea a fostu Cupido, care m'a iubitù ca o nebuna, care si-a vendutu fericirea, numai sê me póta iubi si sê-o iubescu, dar eu ticalosulu. o am despretiuitù; pecatulu meu nesteru simtiù câ me va pedepsi; ea in nebuni'a si desperarea sa sciu câ s'a fii sinucisu si sufletulu, ce si lu-a datu pentru indiferenti'a mea, acel'a vine acum in visurile mele si me tortureza pentru fapt'a mea neumana. Pecatulu meu, pecatulu meu, striga resplátire!“

Totu-si si-mai aducea a minte candu si candu si de fluerulu seu iubitù de mai cantá câte o doina, inse doinele sale nu esprimu mai

multu simtiemintele unui sinu voiosu, ci numai o intristare nemarginita.

Flor'a, petrunsa de durere si superata in gradulu supremu, pentru câ a casiunatu starea de compatimitu in care a devenitu pastoriulu june, si-propuse a se rentorná éra in Traci'a la regiunile parasite, la ce i-se si imbià oca-siune.

Orfeu, dupa caletori'a aventurósa in infernu in caus'a amantei sale de-a o redobendí, rentorná in starea cea mai démna de compati-mire si dupa unu deliru indelungatu devení jertfa sacra pe altariulu negru a maniei dîneloru, pentru câ nefericitulu nu mai dispunea de o putere a-si mai schimbá cantecele doióse si voióse.

Sentinel'a padurii, scandalisandu-se pana la sufletu de astu-feliu de fapta barbara, comi-sa din partea dîneloru, rogá ceriulu sê trimita negura preste faci'a pamentulu, ca sê nu o vé-da nimene candu va lasá tiér'a acést'a plina de fara-de-legi; rogatiunea sa aflà favoru si in acelu momentu se departà ascunsa in ne-gurele.

Dupa o caletori'a si ratecire lunga, osteni-tória, intr'o dî desu de deminétia se aflà de-odata in tiér'a baladei pastorale; se sul pe o stanca sê se recreeze si de locu incepù a cantá:

„Triste dîle si amare,
Candu departe d'a ta tiéra
Bland'a lun'a, mandrii diori
Te gasescu, te lasa éra,
Totu versandu la lacrimiori.

Ah! regiunile natale
Le lasai in mare jale,
Plangêndu mórtea lui Orfeu,
Ce cu cantecele sale
Te portá prin Eliseu.

La dureri si la suspine
Se 'nsoci'a adesu cu mine,
Sê ni-fia mai usioru!
Adi e mortu! ucisu de dîne!
Ce pecatu ingrodítoriu! "

Flor'a in momentulu acel'a siede pe unu malu florosu ascultandu dulcile siópte a riu-relului ce se stracorau printre pietricele sier-piundu de la culme voiosu spre campía, si au-dîndu doin'a trista ce trecea resunatória pe vale in susu si in diosu, audîndu despre mór-tea lui Orfeu, o jale, unu fiuru petrunse ani-

m'a sa plapanda, chiamá zefirii si sine si suin-du-se pe aripele loru, se aventá spre Tracia cu unu doru ardiotoriu.

Dînele acuma sciau fenomenulu ce se in-templa in natura in partile ce caletoresce regi-n'a loru.

De-odata numai incepù a cantá luncele, padurile si codrii, regiunea inverdiesce pe lu-ciulu verdetiei unde si unde se desvelesce câte unu bobocelu, se face floricea suava; dînele cu animele palpitande stateau ne miscate prive-ghiandu, asceptandu cu neastemperu aparinti'a reginei loru iubite.

Se pare câ descinde o lumina din eteru si din ce in ce totu mai tare se latiesce preste su-prafaci'a globului pamentescu... din oceanulu luminei éca apare Flor'a cu maiestate in faci'a dîneloru pe dumbrav'a ce erau adunate ascep-tandu sosirea sa, tóte cadiura in genunchia plangêndu cu lacrimi de bucuría revederea re-ginei; tóte nisuiau la dîns'a cu rugatiuni sê se indure a li permite a sarutá ma caru brilian-tulu ce se trage dupa ea, dar ru gatiunile loru le respingea totu-de-una prin ret ragerea inde-reptu.

(Finea va urmá.)

I. B. Boscou.

Codreanu si mama-sa.

— Balada poporala din Transilvania. —

Pe cea lunca, pe cea cósta
Merge-o draga de nevésta
Cu pruncuti micuti in bratia,
Sarutandu-i d'alb'a facia!
O nevésta beleióra,
Pare câ-i o dînisióra,
Dînisiór'a codrului,
Sora dulce-a lotrului.

Cóst'a jalnicu resuná,
Câ-ci ea prinse a cantá,
Si din graiu dîcea asiá:
„Tóta lumea-i dintr'unu neamu,
Numai eu pe nime n'am;
Arde-te lumutia foculu,
Cum mi-ai mancatu tu noroculu;
Arde-te lumutia par'a
Cum mi-ai mancatu tu tignéla! "

Ér pruncuti-i mitutelu,
Mitutelu, dar sdravanelu,

Ei din graiu asiá grai :
 „Taci mamuca, nu horí ;
 Că pe tine te-a-audí
 Paunasiulu codriloru,
 Vatavalu voiniciloru,
 Si 'n clipita va vení . . .
 Inainte-ti va esí . . .
 Elu pe tine te-a luá . . .
 Pe mine me vei lasá
 Intr'unu micutiu leganelu,
 Lang'unu verde paltinelu
 Numai singuru — singurelu!“

Se ducea pan' la unu locu :
 In codrulu cu busuiocu,
 Si-nainte i-a esítu
 Paunasiulu celu vestitu,
 Paunasiulu codriloru,
 Voiniculu voiniciloru!
 Ea mi s'a inspaimantatu,
 Candu din graiu i-a cuventatu :
 „Las' nevésta prunculu diosu,
 Haida 'n codrulu celu umbrosu !
 Dar de nu víi, vai de tine,
 Vei morí 'n campu de suspine !“

Ea pruncutiulu l'a lasatu,
 — Precum elu i-a cuventatu —
 Langa-unu verde paltinelu,
 Intr'unu micutiu leganelu,
 Numai singuru — singurelu ;
 Si in codru s'a bagatu,
 Dar adancu a suspinatu,
 Si din ochi a lacrimatu.
 Paunasiu a cuventatu :
 „Nevésta, sufletulu meu,
 Dupa ce ti-para reu ?“
 — „Dupa dragu pruncutiulu meu !“

Elu atunci din graiu grai :
 „Reu nimica nu gandí,
 Că eu, draga, te-oíu suf
 Pe murgulu
 Celu ca cuculu
 Si te-a duce ca ventulu,
 Unde-ti este pruncutiulu !“

Ea pe murgu a 'ncelecatu,
 Si indata s'a 'ntornatu,
 Unde prunculu si-a lasatu,
 Lui din graiu i-a cuventatu :
 „Vino scumpe ! vin' aci,
 Că mamuc'a te-a suf
 Pe murgutiulu ca merl'a
 Si ne-omu duce ca ap'a !“

„— Eu nu vinu mama la tine
 Că mie si-ací mi-i bine!
 Vedi, că nu m'ai ascultatu ? . . .
 Si pe mine m'ai lasatu,
 Langa-unu verde paltinelu,
 Intr'unu micutiu leganelu.
 Numai singuru singurelu !“
 Dar candu plóia plóie calda,
 Vinu dînele de me scalda,
 Dar voiu fi voinicu odata !
 Si sê scíi, mamuca, scíi,
 Anulu candu s'a implini,
 „Codrénu“ câtu unu smeu va fi,
 Si-a amblá peste hotara,
 Peste lunca, peste tíera,
 Si totu nuorulu de locuste
 Lu-va face sê se usce ;
 Sê scíi dar, că peste-unu anu
 Eu voiu fi acelu „Codrénu“
 Pe care tu l'ai lasatu
 Langa-unu paltinu ramuratu,
 Intr'unu micutiu leganelu,
 Numai singuru — singurelu!“

Silviu B. Sohorca.

Florile.

Sunt mai multe maniere de a iubi florile.

Invetiati iubescu tóte florile, latiendu-le, uscandu-le si ingropandu-le in cimiterie, numite ierbare, spre a le conservá, si scriindu de a supra loru epitafe pretentióse in limbagiulu numitu barbaru.

Amatorii, nu iubescu decâtu florile rare si le iubescu, nu pentru a le vedé si a le respirá, ci pentru a le aretá; bucurí'a loru consiste multu mai pucinu in a avé florile alese decâtu a scí ca altii nu le posedu. De aceea ei nu facu nici unu casu de aceste frumóse si bogate flori pe care bunetatea lui Dumniediu le-a facutu sê fia comune.

Sunt éra-si ómeni care iubescu tóte florile ce inflorescu in mic'a gradina; acestia detorescu floriloru céle mai pure si mai adeverate multumiri. Dar si acestia sunt impartíti in dóue clase: unii iubescu in flori óre-care suveniruri care s'au ascunsu in corol'a loru, si care renascu si se deschidu ca florile. Dar vine unu momentu candu tóte aceste suveniruri se numescu ilusiuni; atunci cine-va iubescu florile, dar numai pentru ele insu-si. Le iubescu pentru frumseti'a loru, pentru ostênél'a ce ele costa.

Inse totu omulu iubescu si admira flórea;

totu omulu privindu acésta natura bela si incantatória, nu se póte oprí de a laudá acea fiintia suprema care scie orná pamentulu cu atâte bogatíe viue si parfumate.

Si candu in o frumósa dî de primavéra descoperimu la piciorulu unui tufisii cea de'n-tâia viorica in florita, ne simtîmu cuprinsi atuncea de o dulce bucuría câ-ci este celu antâiu surisu alu primaverei. Atunci visâmu umbr'a si cantulu paseriloru. Visâmu pacea, inocenti'a si amórea. Atunci jun'a féta visédia viitoriulu seu; vede in acea flóre fericirea sa; forméza proiecte, creéza palaturi, in fine in acele momente se afla in deliru. Atunci paserile canta ca candu ar fi d'acordu cu ceea ce ea gandesce, si cu anim'a plina de sperant'a si de veselía, imbetata de parfumulu dulce alu aceluor flori si inveiita ca d'o armonia universale care sémena cu acele concerturi pe care aude cine-va in visu, acea juna féta adórme pe pajestea inverdîta dar la desceptare se convinge câ tóte aceste n'au fostu decâtu unu visu.

Totu in acelu locu incantatoriu vine be-tranulu, inse avendu cu totul alte idei: acea flóre nu-i inspira idei poetice câ-ci elu o privesce cu ochii corpului ér nu cu ai animei. Elu si-amintesce trecutul seu, suferintiele sale; acea flóre i aduce a minte copilaria sa, tineretiile sale, si cu gén'a plina de lacrimi oftéza, câ-ci vai! elu n'ascépta decâtu mormentulu.

Flórea este asemenea o consolatiune, câ-ci de multe ori fiindu ce-va intristatu, avendu o nedispositiune morale, se pogóra in mic'a sa gradina, unde tóte florile traiescu intr'o egalitate fraterná, acolo ros'a, garof'a, crinulu, in fine, mîi de flori pe care ochiulezaresce — fara a mai fi trebuintia de a le numi — grupandu-se intr'unu modu armoniosu, séu formandu cele mai gratiöse arabescuri. Tóte aceste flori traiescu, respira si vorbescu unu limbagiu, pe care noi nu-lu întielegemu, schimbandu-si de tóte colorile, alérge se alunga se intalnescu, se asieza, séu sbóra pe aripele loru de smarandu, de auru si de zamfiru. In fine in acele momente omulu se crede in paradisu, si uita pentru o óra superâriile sale avendu inaintea lui atâte lucruri minunate care i atragu privirile si-lu ocupa. Éta dar câ flórea consoléza.

Se iubimu dar florile. Inse iubindu cine-va florile, prefera pe un'a toturoru.

Este flórea souvenirului, flórea amórei, flórea tineretiei, este aceea pe care o culege in cele d'antâie díle din primavér'a vietiei sale. — Pentru unii este: ros'a, iasomi'a, liliaculu, heliotropulu, cameli'a, pentru altii; vioric'a, ro-

set'a, garof'a séu crinulu. Câte odata si-díce: Ér flórea pe care o iubiá maic'a-mea séu cu care se orná sor'a mea; si atunci cugetá la copilaria sa la muma-sa, care se uita din 'naltulu ceriului, la sora-sa pura si frumósa, pe care Ddieu o luá pentru a face din ea unu angeru.

Nenorocire aceluia care nu-si a simtítu ochii plini de lacrimi la vederea unei óre-care flori! Acel'a n'a fostu nici unu copilul, nici june; elu n'a avutu nici mama, nici sora; elu n'a iubitul nici odata.

Poetii anticítâti díceau ca flórea preferata aduce norocu:

Trebuc sê aiba cine-va flórea sa pe pamentu si stéu'a sa in ceru. Sunt segura câ multi ridu de acést'a superstitiune; cu aceste flórea mea preferata este crinulu. Pe candu elu infloresce, parca simtu ceva víu, dulce, petrundie-toriu in fundulu animei mele; unu feliu de multumire care dispare indata ce crinulu incepe a se trece.

Flórea preferata, dulce si incantátore; flóre a careia nume se spune incetisioru; anim'a care nu se mai supune la misteriós'a taiinfluentia este o anima vescedîta pentru totu-de-una; ea bate inca dar nu mai palpitéza; ea traiesce dar a contentu de a mai simtí.

In vechime, dintre tóte florile, ros'a erá mai preferata:

Cei de pe urma secolu ai Romei n'au cunoscutu decâtu o singura flóre: ros'a.

Marcu Antoniu, la patulu seu de mórte a voit sê fia acoperitu cu rose.

Cei vechi svêrliau rose pe mormintele parintiloru si amiciloru loru (ceea ce se face si asta-di.)

Junele fete, candu se faceau procesiuni, aruncau rose inaintea crucei. Altarele bisericiloru campanesci erau ornate cu rose.

In fine, Malherbe a fostu celu d'antâiu in Franci'a care a pusu ros'a in moda, multumita stanceloru sale adresate nefortunatului Duperrier, si care sunt atâtu de cunoscute.

Poetulu Ronsardu a vorbitu éra-si de rosa intr'una din operele sale in versuri.

N'asi mai terminá déca asiu voi sê enumeru pe toti poetii care, de la Malherbe si Ronsard, a celebratu ros'a.

Chiar asta-di candu se vorbesce de o persóna frumósa se díce:

Ea este frumósa ca o rosa.

Asié dar ros'a este privita ca regina a floriloru, déca nu cumva cade si imperiulu ei.

Elisa Fetu.

Menuntiusiuri istorice.

O fóia englesa publica unu fôrte curiosu documentu istoricu, care caracteriséza intr'unu modu eclatantu ómenii la cari se relata, si datinele loru.

Documentulu acest'a e unu estratu din regulamentulu internu alu curtii lui Henricu VIII. regele Angliei.

Conformu acestui regulamentu, barbierulu regelui a trebuitu sê se pórte curatu, si sê se ferésca de femeile inmorale, ca sê nu periclitize viéti'a regelui.

Bucatariului nu-i erá iertatu a tiené feciori, cari petreceau noptile afara de palatu.

Oficialii curtii trebuiau sê traiésca in armoní'a cea mai buna, nefiindu-li iertatu nici odata a vorbí despre majestatea sa.

Loru nu li erá iertatu a sarutá camerierele pe trepte, câ-ci ast'a causá spargere de taiere.

Acelu aprodu, care a insielatu vr'o cameriera, erá detoriu a platí regelui — dreptu pedépsa — 2 marce.

Servitorii erau opriti a furá paisele din patulu regelui, fiindu ei deja bine provediuti cu paie.

*

Unu generalu renumitu alu lui Fridericu Vilhelmu III, iubiá joculu de carti peste mesura, si avea multe detoríi.

In ajunulu Craciunului si elu erá inviatu la cina la regele, unde apoi toti óspetii capetara câte unu daru.

Generalulu capetá — o carte.

Elu o deschise; cartea contiené 50 de pagine, si fia-care pagina câte o nota de — o sutá de taleri.

Generalulu ascunse cartea in busunariu, si nu vorbí despre ea nimica, tóta sér'a.

Régelui nu-i placu ast'a, si peste câte-va dîle întrebà de generalulu la esercitiu:

— E bine, cum ti-a placutu cartea?

— E unu opu fôrte interesantu, majestate, — respunse generalulu cu profundu respectu militarescu, — sum fôrte curiosu de continuare.

Regele nu respunse nimica.

Candu dupa terminarea esercitiului generalulu se rentórse a casa, servitoriulu i predete unu pachetu de la regele.

Elu o deschise, si aflà intr'insulu o carte intocmai ca cealalta, totu cu acel'a-si cuprinsu de bani, dar pe pagin'a titularia cetì urmató-

riale cuvinte scrise acolo de man'a regelui: „A dóu'a parte, fine.“

*

Unu siarlatanu, care se laudá, câ ar fi aflatu seeretulu d'a face au ru, ceru unu micu ajutoriu de bani de la pap'a Leone X.

Pap'a de-odata se cam parù plecatu a-i impliní cererea.

Candu inse siarlatanulu vinè a-si renof cererea, pontifecele i dete o punga mare desíerta, dîcendu-i:

— Pentru câ scíi face a uru, apoi n'ai trebuintia decátu de o punga pentru a-lu str nge.

Doine si hore poporale.

— Din Selagiu. —

I.

Mare-i tin'a, mare-i molulu,
Mare-i dragostea si dorulu,
Mare-i délulu Dunării:
Délulu Dunării l'oiu trece,
Dorulu mandrii me topesco.

II.

Cum nu-i dorulu mare cane,
Peste câte déluri vine!
Nicairi nu se opresce,
Pana la mine sosescé;
Nici in campu si 'n satu la vinu,
Ci vine la mine 'n siau!

III.

De aci si pan' la Beciu,
Vin' mandra si me petreci,
Câ de-acolo incolé
Voiu merge cum voiu poté,
Si de-oiu dá de-o greutate
Eu delocu ti-oiu scie carte;
Carte 'n patru cornurele,
Serisa cu lacremi de-a mele;
Cine cartea va cetíi
Totu cu lacremi o-a stropí;
Cine cartea-o va cercá,
Cu lacremi o-a udá.

Culese de

Clemente Popu.

S A L O N U :

Conversare cu cetitóriele.

(Primavéra érn'a, — póme si viorele, — unu cuventu grozavu, — unu anuciúu tristu, — ce va de risu, — dlu T. L. Maiorescu, — fiic'a vecinului, — o mare raritate, — cum converséza damele romane, — patru Romani de aceea-si parere, — cum si-petrecu Pestanii.)

Ce frumoása primavéra!...

Sórele suride incalditoriu, aerulu e placutu, publiculu se preambila in haine de tómná, si suprafati'a Dunarii e incarcata cu nái ca vér'a...

Mancámu póme cópte de a dóu'a óra in anulu acest'a, si in gróp'a bumbului de pe rocu portámu viorele de martísioru...

Asié e de placutu, asié e de caldu p'afara, — incátu nu e mirare, cá nu mai incéta — cho-ler'a...

* * *

Brr! Am pronunc'atu grozavulu cuventu. Dóm-ne apera si feresce! Sê fugimu de elu, ca de — ciúma!

Sê 'ntórcemu dara firulu conversatiunii la alte sujete mai amabile, — si sê nu mai vorbimu despre aceea ce ni rapesce fiintiele cele mai — amabile.

Jeu condeiulu sê scriu.

— Tocu, tocu, tocu!

— Cine-va bate la usia. Dar eu nici nu vreu s'audu. De siguru vine óre-cine sê me conturbe chiar atunce candu am mai multu lucrú.

La usia éra-si s'aude, dar de asta-data si mai aspru:

— Tocu, tocu, tocu!

Vediendu, cá nu mai potú scapá, strigu ne-casítu:

— Intra!

Si intra unu servitoriu alu societáti de inmormentare, aducéndu-mi unu anuciúu de doliu.

Me uitu in elu, si ce vedu?

Unu bunu cunoscutu alu meu, cu care a séra inca am jocatú „domino“, a muritu — in cholera.

* * *

Éra-si choler'a!...

Trebue sê facu ce-va, ca sê-mi scotu din capu ide'a acést'a, si sê nici nu mai gandescu la ea.

Da, trebue sê cetescu ce-va de risu.

Si ca sê-mi ajungu scopulu cu siguritate, incepu a cetí articolii dlui T. L. Maiorescu, in cari spune lumei romane cu tóta seriositatea, cá stilulu diu-riilor romane dincoé de Carpati e din anu in anu totu mai reu, — pe candu toti barbati pricepetori recunoscu si constatéza chiar contrariulu.

Abié incepui a me petrece cum se cade, candu din odai'a de la mine audu unu plansetu sfasietoriu...

Me apropiu de parete, (edificiulu e nou, va sê díca si paretele e subtíre,) ascultu si audu...

Brr!

O fica a vecinului chiar acuma a muritu — in cholera.

* * *

Me 'mbracu iute si esu la strada, sê nu mai audu plansulu si vaerárilu.

Acólu intelnescu dóue dame frumoése conversandu — romanesce.

Acésta scena rara mi-resfirá cugetele triste nu-mai decátu.

Me uitu la ele, si nu le cunoscú.

De siguru voru fi de la tíera, din cutare orasiu séu comitatú.

Ca celu ce am onóre a conversá a dese-óri in acestu „salonu“ cu damele romane, mi-permisei indresné'a a me apropiá de ele si a le intrebá de unde sunt?

Si ce suprindere!

Ele erau dóue unгурóice din Segedinu, cari nu-mai pentr'acea vorbiau romanesce, sê nu le intieléga nime.

Cá cutezatoru asiú fi fostu eu, presupunendu, cá dóue dame romane voru conversá — romanesce.

Ar fi trebuitú sê sciú, cá damele nóstre mai tóte, candu se intelnescu, converséza séu nemtiescu séu unгурesce.

* * *

Me dusei mai departe.

Si ceea ce vediui acuma, me inseniná numai decátu.

Vediui adeca patru deputati romani, fraternisandu la olalta in modulu celu mai imbucuratoriú.

Vediendu, cá in fine si între noi Romaniú potú sê existe patru barbati de aceea-si parere, simtíi o bucuria intima.

Dar fericirea mea nu durá multu.

Din cornulu stradei se 'ntórse spre noi unu cortegiú funebralú. Se inmormentá o júna nevésta, care a muritu in cholera.

* * *

Éta, amabile cetitórie, cum si-petrecu acuma Pestanii!

Séu mai bine, éta cum cugetu eu cá si-petrecu dinsii, — cá-ci eu scriu aceste síre in departare de trei-dieci de mile de — Pesta.

Ioşif Vuleanu.

Cugetári.

Esperinti'a este mam'a consciintieloru lumei.

Omulu fara esperintia se gasesce adesea pacalitu, si mai totu-de-una insielatu.

Esperinti'a singura este pava'sa cea mai nestrapunsa contra violenței.

Sécumpu inse costa acésta esperintia: sufletulu stocitu si perulu inalbitu inca din verdéti'a vârstei!

* * *

Inimile multu iubitórie ale femeiloru amoróse sunt cele mai repede schimbatórie. Asta-di esti iubitu cu focu nebunu, si totu asta-di sdrobotu sub cea mai cruda indiferintia.

Aceste animi sunt ca si barometerulu ce se suie repede la caldur'a focului, dar se scobóra si mai repede la racel'a inghiatiului!

* * *

Nu totu celu ce striga necontenitu: *Patria! Patria!* este unu patriotu; precum éra-si, nu totu celu ce striga: *Dómne! Dómne!* merita imperatí'a ce-riului!

In vechime erau fariseii religiunii, asta-di sunt *fariseii patriotismului.*

Numirea s'au schimbatu numai, caracterulu este totu acela-si!

* * *

Numai acela póte fi deplinu afabilu, care are spiritu iubitoriu; numai acela póte fi amabilu, a supra caruia se revérsa farmeculu iubirii.

* * *

Numai iubirea e mai puternica decâtu egoismulu.

* * *

Cugete trebue se devina o avere comuna.

B o m b ó n e.

— Audftu-ai noutate, frate?

— Ce?

— Vinu iesuitii la noi.

— ~~Asta~~ nu mai e nici o noutate. Suntemu noi bine deprinsi cu iesuitii. Ori incatrâu ne întorcemu, nu vedemu decâtu totu — iesuiti.

* * *

— Apoi Lónyay s'a dusu.

— Dusu dieu elu. Dar averea lui s'a urcatu la patru-spre diece milióne.

— Óre ce va poté sê faca cu atâția bani?

— Déca nu va scí sê-i prepadésca altu-felu, fa-ca-se pe câti-va ani redactoru la vr'unu diariu romanescu.

* * *

— In dílele trecute s'a tienutu o adunare, de care nu s'a mai tienutu de candu-i lumea.

— Ce felu de adunare?

— A pesciloru.

— Apoi scíu câ s'a vorbitu multu si acolo.

— Nu scíu câtu s'a vorbitu, dar s'a decisu adresa de admiratiune dloru conducatori ai Asociatiunii Aradane, cari prin tacerea loru la atâte atacuri facute in publicitate — intrecu chiar si pe pesci.

CE E NOU?

** (Memori'a episcopului Vulcanu) s'a serbatu si in anulu acest'a de catra junimea gimnasiala de Beiusiu la 25 decemvre c. n. Programulu serbârii fu urmatoriulu: 1) „Mersu natiunalu“, esecutatu de co-

rule instrumentalu; 2) „Cuventu de deschidere“, rostitu de conducatoriulu societâti de lectura, dlu prof. Stefanu Gulesiu; 3) „Nepotii Romaniloru“, esecutatu de corulu vocalu; 4) „Biografí'a fericitului episcopu Samuilu Vulcanu, rostita de R. Mangra stud. de cl. VIII; 5) „O doina“, esecutata de corulu instrumentalu; 6) „O voce“, poesia de Jonitia Badescu, declamata de I. Palade stud. de cl. VIII; 7) „Variante“, (Donizetti) esecutata de corulu vocalu; 8) „Poterea sciintieloru“, disertatiune rostita de I. Lemacu stud. de cl. VII; 9) „Infratírea“, esecutata de corulu vocalu; 10) „La mórtea poetului Andreiu Muresianu“, poesia de Iustinu Popfíu, declamata de Abs. Todea stud. de cl. VII; 11) Copilití'a“, esecutata de corulu instrumentalu; 12) „Cuventu de inchidere“, tienutu de dlu directoru gimnasialu Teodoru Kóvári; 13) „Mersulu funebralu a eroului Avramu Iancu“, esecutatu de corulu instrumentalu.

** (Balu romanescu in Pesta,) despre care vorbíramu in nr. trecut, va fi arangiatu de eatra unu comitetu alesu de tinerimea studiosa. Membrii comitetulu sunt domnii: Gavriila Mihali, I. Becinéga, G. Vuia, Nedelcu, I. Rosiu, P. Erdeli si Petru Trutia.

** (Pentru gimnasiulu din Bradu) a incursu la dlu avocatulu din Baia-de-Crisiu, Georgiu Secula, pana acuma: 1219 fl. 89 cr. 1 galbenu si 10 franci, — éra la redactiunea diariului „Albina“ 1725 fl. 10 cr.

⊙ (Ministru nou.) Dlu Bela Szende, e numítu ministru alu militieloru.

** (Mórte cumplita.) Septeman'a trecuta doi plugari magiari din Bóciu, mergéndu catra casa din pivnitiele din Mali, pe lini'a calei ferate, treceau chiar pe o punte, candu de odata din negur'a mare se iví trenulu; doi insi inca mai avura timpu a scapá, dar alu treile — carele dóra a beutu mai multu decâtu or-tacii sei — lipitu de grathi'a puntii asceptá finea sa cumplita. Conductorulu a observatu figur'a négra pe punte, dar i érá cu nepotintia d'a poté oprí trenulu. Locomotivulu a si trecut pe langa bietulu omu, ne-atíngéndu-lu de felu; dar indata vagonulu primu lupapucá si lu-nimici grozavu.

** (Cum si-a resbunatu barbatulu.) Socí'a unui mesariu din Becichereculu mare a observatu mai de multe ori, cá barbatulu ei arunca priviri amoróse spre servitóri'a loru. Odata dara ea díse barbatului, cá are lucru la Ecica, — dar nu s'a dusu, ci s'a ascunsu sub patu. Mesariulu intru adevéru a patítu-o. Elu gandindu, cá socí'a sa s'a departatu, chiamá pe servitóri'a in odaia, si dupa introduceri scurte o sarutá ferbinte. Socí'a sarí numai decâtu de sub patu ca unu balauru cu siepte capete, si batú servitóri'a bine, totu-odata tienú o lectiune strasnica si pipaibila si barbatului despre necredinti'a lui. Flegmaticulu mesariu nu grai nici unu cuventu, ci scóse tóte hainele de patu, întór-se patulu si firezà piciórele aceleuia. „Ce faci?“ — strigá socí'a furiósa. „Taiu cu firezulu piciórele patului — respunse barbatulu in linisce, — sê nu te mai poti ascunde sub elu.“ Muíerea vro sê se desparta.

** (Preotulu bisericiei despre preotulu Thaliei.) La Dobritínu nu de multu unu tineru artistu teatralu s'a insoratu, luandu-si de socia o tinera artista. Parechi'a juna fu cununata de catra insu-si episcopulu calvinu de acolo, carele cu asta ocaziune a rostítu o cuventare frumósa, si între altele díse: „Veniti din templu in templu, din templulu Thaliei in biseric'a Dom-

nului. Sunteți preoți, preoții artii, eu alu lui Domnedieu. Cartea vóstră sunt creatiunile admirabile ale mintii omenești, a mea e bibli'a. Vestiti amorulu, faptele eroice, triumfulu virtutii, caderea pecatului: eu propagu iubirea, virtutea creștinească, marirea lui Ddieu. Intre templulu vostru si alu meu totu-si este deosebire. In alu vostru, nimica nu e adeveratu, dupa caderea cortinei tóte se finescu; in templulu meu totulu e adeveratu si eternu, aice cortin'a numai la mortu cade."

Loteri'a din Deva.

Domnule redactoru,

Ve rogu sê publicati in on. dvóstre diuaru o-frandele deja facute de generóse dómne romane in profitulu loteriei pentru terminarea bisericeii romane din Deva.

Dómn'a Elena Papiu, din motive private, lasandu a supra mea functiunea de cassiera, rogu pe tóte dómnele ce voru binevoi a ni tramite obiecte pentru loteria, — sê le spedieze sub adres'a mea, in Deva

Pana ce voiu avé a ve rugá sê publicati nóue liste, ve multiamescu pentru inserarea acesteia, — si totu-odata ve rogu a primí distinsese mele salutári.

Constantia de Dunca-Schiau

presiedint'a comitetului pentru loteria.

Obiectele permise pentru loteri'a in profitulu bisericeii romane din Deva:

Dn'a Jechimu, Sibiu: 1) unu portretu a lui Mihai Eroulu, 2) o masina de cafe, de porcellanu, 3) o sticla afumeturi, 4) unu costumu de baie, 5) o parchia camesieni impletiti, 6) siese garnituri de perina impletite.

Dn'a C Poenariu, Bucuresci: 7) o punga de tabacu impletita cu firu si metasa.

Dr'a Flórea de Dunca, Bucuresci: 8) o perina brodata in reliefu.

Dr'a Cassandra de Dunca, Bucuresci: 9) o parchia pantofi brodati cu lana si metasa.

Dn'a Zaharescu, directóre Bucuresci: 10) o baptista finu brodata in gimnasiulu de fete din Bucuresci.

Dn'a Catarina Draghiciu, Deva: 11) o perina brodata cu metasa pe catifea.

Dr'a Minerva Draghiciu, Deva: 12) unu sasietu de batiste, 13) o punga impletita de metasa.

Dn'a Maria Herbai, Deva: 14) o casqueta brodata pe catifea.

Dr'a Herbai, Deva: 15) o lavitia de lampa.

Dn'a Eufemia de Horvatu, Deva: 16) unu portu-bilete, 17) o corfitia de bilete.

Dr'a Horvatu, Deva: 18) o lavitia de lampa, 19) o garniture de sfesnice.

Dn'a Elena Papiu, Deva: 20) unu acatistu legatu in catifea cu coppii de argintu.

Dn'a Constantia Dunca-Schiau, Deva: 21) o perina brodata cu auru, 22) o garnitura de camesia brodata à la Watteau, 23) o cravata brodata, 24) unu albumu Carolu I, 25) o colectiune de 5 esemplare din ultimele sale publicatiuni.

Dr'a Otilia Kolosi: 26) o perina de ace lucrata cu margele.

Dr'a Ana Piso, Secarembu: 27) o casqueta de casa lucrata cu firu, 28) o aventura de pusca lucrata cu lana si metasa.

Dr'a Gizela Stirbu: 29) o corfa de parete, lucrata cu margele, 30) o parchia pantofi brodati.

Dr'a Elisa Flórea: 31) trei fecie de perina lucrata de bumbacu.

P. S. La ocasiune rugâmu pe dómnele romane, la cari ne-amu adresatu prin scrisori séu diuarie, sê binovoiésca a grabi cu tramitarea generóseloru dloru ofrande, pentru ca sê potemu neintardiatu infintiá loteri'a in profitulu bisericeii rom. din Deva.

Deva 14 dec. 1872.

C. D. S.

Biserica si scóla.

+ (*Santire de biserica.*) Din Batania, comitatulu Aradului, ni se scrie, cá acolo in 17 decemvre, cu mare pompa s'a santitu biserica gr. or. romana, celebrandu dlu protopopu alu Aradului Ioanu Ratiu, cu asistinti'a preotului localu romanu M. Grozescu, si a serbului L. Petroviciu.

+ (*In comitatulu Bihariei*) sunt 194 de comunitâti, mai tóte romane, in cari nu se afla scóla.

+ (*La universitatea din Clusiu*) s'a inserisu si o femeia, si a nume la facultatea filosofica.

Literatura.

± (*„Resbelulu franco-teutonicu“*) din 1870—71, de A. Bujoru, partea a dóu'a a esitu de sub tipariu in Gratz la Paulu Cieslar, cu cuprinsulu de la Sedanu pana la incheierea pacii, cu multe tablouri (rele) si charte. Testu neromanescu, ilustratiuni slabe. Ce folosu de asemene publicatiuni?

± (*Dlu Dr. Barbu Constantinescu*) la Bucuresci a publicatu dílele trecute o brosiura intitulata: „Confessiunea ortodossa a credintiei bisericeii catholice si apostolice a resaritului.“

± (*Carte didactica.*) La Bucuresci a esitu de sub tipariu continuarea: „Cursulu elementariu de istoria naturala“, de D. Ananescu, tom. II. Zoologia, partea I: Anatomia si fiziologia, cu gravure intercalate in testu si note explicative.

± (*Oper'a dlui Gr. M. Alesandrescu,*) intitulata: „Povesti-albastre“, a esitu de sub tipariu. Pretiulu 3 lei noi. Noi n'amu vediutu-o inca, si astu-felu nici nu potemu se publicâmu despre ea vr'o recensiune mai speciala.

± (*La Bucuresci*) se afla de vendiare: „Regulele ce trebue pazite pentru a ajunge la o betranetie inaintata.“

± (*Dlu Stefanu Neagoe*) a publicatu la Berladu a dóu'a editiune din a sa „Gramatica romana.“

T e a t r u.

△ (*„Banulu Maracine“*), pies'a nóua a dlui V. A. Urechia, s'a represintatu de trei ori in teatrulu celu mare din Bucuresci.

△ (*„Apele de la Vacaresci“*), pies'a cea mai nóua si locala a dlui M. Millo, asidere s'a jocalu de trei ori

in teatrulu din sal'a Bosel, câ-ci dlu Millo nu e angagiatu la trup'a dlui Pascaly. Dóue sabie nu incapu in o téca.

△ (*In teatrulu celu mare de la Bucuresci*) se voru represintă in curendu urmatóriele piese: „Carbonarii séu luptele politice“, comedia in cinci acte, de D***, — „Roman'a liberata“, drama natiunala in 5 acte, de A. Roques, — „Regele Carpatiloru“, piesa feerica in 5 acte.

△ (*Trup'a dlui Ionescu*,) cunoscutulu actoru comicu din Galati, dílele trecute a datu câte-va represintatiuni teatrale in opidulu Siri'a in comitatulu Aradului.

M u s i c a.

⊙ (*Opuri nóue musicale*.) In editur'a lui Taborszky si Parsch in Pesta aparura: „Goldnüsse“ valsu de Filipu Fahrback jun., „Kommerzpolka“ mazuru de Antoniu Seifert, „Herrenabend“ polca-française de Filipu Fahrback jun., si „Rothe, Rothe, Rothe“, polca-française de Vilhelmu Rosenzweig.

⊙ (*Oper'a italiana din Bucuresci*) nu face mare efect. Insu-si directorulu ar avé sê scape câtu de curendu de întreprinderea, oferindu-si dreptulu pe doi ani ori si cui fara bani. Totu-si innalt'a boerime o partinesce cu mai multa caldura, decâtu teatrulu romanescu.

P i c t u r a.

× (*Dlu Georgiu Vastagh*) cunoscutulu pictoru din Clusiu a terminatu pîntru espositiunea din Viena mai multe tablouri, între altele si dóue romanesci, si a nume: o tinera parechia romanésca întorcându-se de la tîrgu, si o nunta romanésca.

× (*Unu tablou a lui Matejko*,) pictoru polonesu, face mare sensatiune in espositiunea pictoriloru din Pesta. Acestu tablou represinta momentulu in care regele polonesu primesce deputatiunea cumplitului tiaru Ivanu II, care cere pace.

Istitate si reuniuni.

** (*Societatea academica romana*) insciintieza, prin delegatiunea sa, pe concurentii, cari au tramisu Societátii manuscrite traduse din autori latini si greci, câ potu prin persóne straine, cari voru sci indicá unele din semnele esterne ale manuscritului, sê reclame acele manuscrite in terminu de dóue luni, la dlu secretariu alu Societátii V. A. Urechia, strad'a astronomu nr. 3.

** (*Adunarea generala*) a societátii romane de lectura din Lugosiu, se va tiené domineca la 29 decemvre, la trei óre dupa miédia-di in localitátile proprie.

** (*Institutulu „Albina“*) in lun'a lui noemvre a facutu urmatóriele operatiuni: 1) *reuniuni de creditu*: membri noi au intratu 47, cu unu creditu de 4775 fl., prin urmare de toti au fostu 1576 participanti, cu unu creditu de 143,285 fl.; din capitalele imprumutate s'a respunsu 605 fl. 2) *deposite*: 24,013 fl. 36 cr. — 3) *escomptu*: starea portfoiului cu 30 nov.

a fostu de 116 bucâti cambie in valóre totala de 58,117 fl. 45 cr.

** (*Atheneulu Romanu*.) Conferinti'a prima despre „Archeologi'a Daciei“, se va tiené de catra eminintele nostru archeolegu, dlu Cesar Bolliac, — (carele de mare iubitoriu de anticítati ce este, nu permite nici a se pune unu *u* la finea numelui seu.)

Feliurite.

‡ (*Otrava lenta*.) Unu doctoru dícea lui Fontanel, câ caféu'a erá o otrava lenta — pe incetu. „Doctore, respunde academiculu, intocmai ca si dta credu, cu tóte aceste optu-dieci de ani de candu o beau.

‡ (*Sentint'a de mórte a lui Cristosu*.) Circula prin díare, câ între documentele de mare pretiu ce se arsera in palatulu archi-episcopescu in Bourger, se afla si originalulu sentintiei de mórte a lui Isusu Cristosu. Aceea erá proprietate personala a archiepiscopulu L'atouru Advergne si suna asié: „Isusu din Nazaretu, din neamulu jidovescu Iuda, aflatu vinovatu de incaletori'a si seducatori'a de poporu precum si de rebeliune in contra autoritátii dieiesci a lui Tiberiu Augustu, imperatu alu Romaniloru, si pe bas'a acestoi fapte blastematórie de Dumnedieu, dupa persecutarea iudecatorésca, inceputa prin dlu nostru Erode, locuitoriu imperatescu in Iudea, la mandatulu judecatoriuului Pilatu din Pontu, condamnatu la mórte prin cruce, mane deminétia in 23 a indeloru, petrecutu d'unu despartimentu de garda pretoriana, se va duce la loculu indatinatu de osanda. Asié numitul rege alu jidaniloru va merge pe pórt'a strunea. Toti officierii publici si supusi imperatului sunt detori a spriginii in casu de necesitate esecutarea sentintiei, acesteia. Ierusalemu, in a 23 di a indeloru lui martiu, in anulu 783 alu urbei Roma, Capel, Homo publicus.“

Bucataria.

Turta de mandule. Sê punemu intr'unu blidu $\frac{1}{2}$ de $\bar{\text{B}}$ de untu próspetu si bine storsu, sê-lu mestecâmu pana va fi ca spum'a; apoi sê punemu in elu 7 galbenusiuri de óue, $\frac{1}{2}$ $\bar{\text{B}}$ de zaharu sdrobotu ca farin'a, zam'a unei lamâie si jumetate din cógi'a acesteia taiata menuntielu, si $\frac{1}{2}$ de $\bar{\text{B}}$ de mandule zdrobite; aceste se mesteca tóte bine. Apoi sê mai luâmu la ele mai bine decâtu unu meselu de farina, si s'o mestecâmu cu tóte vr'o óra, dar totu pe o lature. Pe candu e mestecat, albusiulu óueloru de susu sê fia batutu de spuma tare, apoi sê bagâmu si acést'a, — mestecandu-se fórté pucinu. In fine sê-lu punemu in tipsia unsa cu untu, de dóue degete grosu, netedítu cu spuma si preseratu cu mandule cu zacharu. Astu-felu apoi sê-lu cócemu frumosu rumenu. Fiindu coptu luscótemu din tipsia, si recindu-se, lu-taiâmu. A V.

Ruditie de alune. Sê luâmu $\frac{1}{2}$ de $\bar{\text{B}}$ de alune zdrobite meruntu, $\frac{1}{2}$ de $\bar{\text{B}}$ de zacharu zdrobitu, zam'a unei lamâie, si jumetate de cógi'a acesteia taiata meruntu. Aceste tóte sê le punemu pe scandur'a de framantatu, si sê le mestecâmu bine la olalta. Apoi sê mai bagâmu albusiulu a dóue óue, framantandu-le bine la olalta. Dupa aceste lu-sucimu, sê fia grosu de unu degetu, si lu-taiâmu dupa placu. In fine sê luâmu

unu albusiu de ou, si sê punemu in elu 5 lingure (de supă) de zacharu bine zdrobitu si bine mestecat. Cu acest'a sê-lu ungemu de a supra si sê-lu punemu pe oblaturi in tipsia si-lu cõcemu pucinu. S. P.

Suvenirea mortiloru.

† (*Georgiu cav. de Botta,*) vice-capitanu districtualu in pensiune, si fostu oficiëriu in regimentulu romanu de granitia a Naseudului, cavaleru alu corõnei de feru, decoratu cu crucea pentru merite militare, in urm'a unui morbu indelungatu, repausã la Clusiu, in 11 decemvre, in etate de 49 ani.

† (*Anisca Butariu,*) soci'a preotului Nicolau Butariu din Bodesci, comitatulu Zarandu, dupa hectica de unu anu, la 21 noemvre, in etate de 28 ani, lasandu fara mama doue copilitie.

† (*Dlu T. L. Maiorescu*) a suferitu o adanca lovitura a sortii. Anghina difterica i-a rapitu uniculu seu fiu.

× (*Mormentulu mamei lui Garibaldi.*) Dupa cum narëza diurnalulu „Il Pensiero“, locuitorii din Nizza migrara din sambet'a mosiloru trei dïle de a rondulu la mormentulu mamei lui Garibaldi. Ajungëndu la celu antãiu locu liberu a cimitirului se gasesce imediatu langa zidu in partea stanga, mormentulu acestei femeii, ce erã odiniõra atãtu de scumpa toturoru italiëniloru. O pëtra incungiurata de unu grilagiu de feru, — contine urmatõri'a inscriptiune: „Rosa Garibaldi. Piõsa, tare, virtõsa. Muri la 19 martie 1852. Emigrantii diferiteloru natiuni si locuitorii din Nizza in mama stimandu pe iubitulu fiu generalulu Iosifu Garibaldi au ridicãtu acesta pëtra memorabila. De grilagiu este atasiatu portretulu lui Mihãiu Garibaldi, fratele generalului, care murise acum siese ani si fu totu aci ingropatu. Amintirea de Signora Rosa este inca fõrte via in Nizza mai alesu in despartirea de langa portu unde ea si-avea locuinti'a. Ea erã o femeia intelëpta, sciã sê mangaie pe ori-ce nenorocitu, si cu totii, chiar cei mai nobili, salutau pe memorabil'a dama candu o intalniau. Ea fu nascuta in anulu 1775, si a ajunsu prin urmare la vras'ta de 77 ani. Ea a muritu, lucru curiosu, tocmai in diu'a nãscerei Iosifu alu ei. La ingroparea ei au luat parte 10,000 õmeni, intre cari erau multi straini. Generalulu Iosifu Garibaldi alu doilea fiu alu Rosei si Domenico Garibaldi este nascutu in anulu 1807. Primulu ei fiu se numiã Angelo, muri inse câte-va dïle dupa nascere. Unu altu fiu alu ei Felix fu nascutu la 1812 si muri in anulu 1858 lasandu generalului o mica avere, cu care si-potù cumperã insul'a Caprera. O sora a lui Garibaldi muri la 1821. Toti cei ce a muritu sunt ingropati alaturea cu Rosa. La Nizza generalulu Garibaldi este numitu simplu „generalulu.“ Poporulu caruia obicinuitu i place sê glumësca i dïcu „betranulu“ si Pepino (deminutivulu din Giuseppe) sêu in dialectulu lui, Giause.

G â c i t u r a

de I. Popiliu.

Originea-mi este plina
De-o fabula divina,
Am avutu patroni pe Diei,
Eram candu-va dõmn'a lumei
Teatrulu fapteloru date
De multu in anticitate.
Eu am unu nume dieiescu
De care se folosescu,
Si asta-di bravii mei ffi
Pe pamentu sute si mfi.
De me cetesci indereptu
Ti se nasce-unu simtiu 'n pieptu,
Ai dobanditu unu cuventu
Celu mai iubitulu pe pamentu,
Cuventu cu placutu odoru
Pentru care multi si moru.

Catra publiculu cetitoriu.

Prenumeratiunile pe anulu curinte se voru incheiã cu nr. 52. Asiã dara ne rogãmu a le renof cãtu mai curendu, ca sê potemu evita neregularitãtile in expeditiune.

Totu-odata ne rogãmu a recomandã fõi'a nõstra si altora, ca astu felu inuãtãndu-se prenumerantii nostri, sê potemu si noi implini cu atãtu mai bine acceptãrile publicului.

De la anulu nou tõte foile ungueresci si germane din Pesta si-au urcatu pretiulu loru de prenumeratiune; fõi'a nõstra inse, cu tõte cã pretiurile tipografice si de hãrthia s'au urcatu cu 25%, si in anulu viitoriu va constã — ca pan'acuma — pe jumetate de anu 5 fl., pe unu anu 10 fl.

Pentru Roman'iã se primescu prenumeratiunile numai pe unu anu intregu cu 2 galbeni.

Dintre tablouri cu „Inaugurarea socfëtãtii academice“ nu mai potemu servi.

Fia-care tablou, si fia-care tomu din suplemin-tele foii din trecutu cõsta cãte 60 cr.

RS Prenumeratiuni a conta nu se mai primescu de la nimene.

Pesta 8/20 decemvre.

Redactiunea „Familiei.“

RS Suplementu: *Novelë de Iosifu Vulcanu, tom. II. cõl'a XIV.*

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1872. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

RS Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului. **RS**